

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης: 39/2020

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Γ')

Συνεδρίαση της 10^{ης} Μαρτίου 2020

Σύνθεση :

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Νίκη Μαριόλη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Αικατερίνη Γαλάνη, Ευάγγελος Μαρίνης, Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Σταυρούλα Μπανάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου).

Αριθμός ερωτήματος: Το με αριθ. πρωτ 20449/26.2.2020 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν κατά την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 12 του ν.4575/2018 (Α'192) και της κατ'έξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσης με αριθ.οικ.2/88410/ΔΕΠ/2018 κ.α των Υπουργών Εθνικής Άμυνας-Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων-Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης-Οικονομικών-Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'5435), στην έννοια των αποδοχών, συμπεριλαμβάνεται η προβλεπόμενη από το άρθρο 37 παρ.2 περ. στ' του ν.3205/2003 παροχή για

έξοδα παράστασης των Διευθυντών Σχολών, ώστε να συνυπολογίζεται μειωτικά η αύξηση της στη διαφορά αποδοχών, όπως αυτή η διαφορά προέκυψε από τη θέσπιση του ν.4093/2012.

.....

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδότησε, ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1.Το μισθολογικό καθεστώς των πρώην μελών Ε.Π.-Τ.Ε.Ι διεπόταν μέχρι την 31.12.2016 από τη διάταξη του άρθρου 37 του ν.3205/2003 (Α'297), όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε. Με την παρ.2 περ. στ' της ως άνω διάταξης προβλεπόταν μεταξύ των άλλων επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων που καταβάλλονταν μηνιαίως, πλέον του βασικού μισθού και η παροχή εξόδων παράστασης στους Προέδρους, Αντιπροέδρους, Διευθυντές Σχολών και στους Προϊσταμένους Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ.2 και 3 του ν.3833/2010 και του άρθρου τρίτου του ν.3845/2010 επήλθαν διαδοχικές μειώσεις στα πάσης φύσεως καταβαλλόμενα στα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές, μεταξύ των οποίων και στα έξοδα παράστασης. Με το ν.4093/2012, ο οποίος ίσχυσε από 1.8.2012, επήλθαν περαιτέρω περικοπές στους μισθούς και επιδόματα των ως άνω λειτουργών, πλην όμως η προβλεπόμενη κατά τα ως άνω παροχή για έξοδα παράστασης των Διευθυντών Σχολών αυξήθηκε, σε σχέση με την αντίστοιχη που καταβλήθηκε κατά την 31.7.2012.

2.Με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4575/2018 (Α'192) προβλέφθηκε η καταβολή εφάπαξ χρηματικού ποσού, μεταξύ άλλων, προς τα μέλη Ε.Π των Τ.Ε.Ι, που ήταν εν ενεργεία κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 μέχρι 31.12.2016, το οποίο συνίστατο στη διαφορά μεταξύ των μηνιαίων αποδοχών που θα δικαιούντο να λάβουν οι εν λόγω λειτουργοί με βάση τις ισχύουσες κατά την 31.7.2012 μισθολογικές διατάξεις και των μηνιαίων αποδοχών που

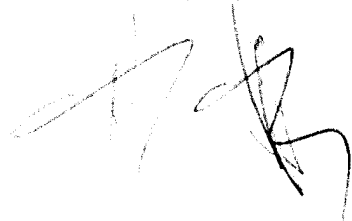

3
πράγματι τους καταβλήθηκαν με βάση τις μισθολογικές διατάξεις του ν.4093/2012. Κατ' εξουσιοδότηση της παρ.2 του ως άνω άρθρου εκδόθηκε η υπ' αριθ. οικ.2/88410/ΔΕΠ και των Υπουργών Εθνικής Αμυνας-Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων-Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης-Οικονομικών-Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'5435), με την οποία ρυθμίστηκε ο τρόπος καταβολής του ως άνω προβλεπόμενου εφάπαξ χρηματικού ποσού στους δικαιούχους.

3. Μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (εφεξής Π.Α.Δ.Α.), οι οποίοι κατά το χρονικό διάστημα 2015-2016 ασκούσανε καθήκοντα Διευθυντών Σχολών των τέως Τ.Ε.Ι Πειραιά και Τ.Ε.Ι Αθήνας, με εξώδικες αιτήσεις τους προς τη Διεύθυνση Οικονομικού του Π.Α.Δ.Α., διαμαρτυρήθηκαν για τον τρόπο υπολογισμού του εφάπαξ χρηματικού ποσού που τους καταβλήθηκε, καθότι μέρος παρακρατήθηκε η διαφορά μεταξύ του ποσού των εξόδων παράστασης που όριζε ο ν.4093/2012 με το ποσό που οριζόταν για τα έξοδα παράστασης των Διευθυντών Σχολών σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις, ισχυριζόμενοι ότι τα έξοδα παράστασης καταβάλλονται στους Διευθυντές Σχολών για τις υπηρεσίες που προσφέρουν κατά την άσκηση των εκ της θέσεως τους απορρεόντων καθηκόντων, χωρίς ειδικούς όρους και προϋποθέσεις και όχι ως αντιστάθμισμα για την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών, ενώ κατά την αληθή του βούληση ο νομοθέτης του άρθρου 12 ν.4575/2018 δεν είχε πρόθεση να περικόψει δεδουλευμένα και ήδη εισπραχθέντα ποσά αποδοχών (όπως το ρηθέν επίδομα), αλλά να αποκαταστήσει τις αποδοχές των δικαιούχων στο επίπεδο που θα ήταν κατά τα έτη 2015 και 2016, εάν δεν είχαν μεσολαβήσει οι παράνομες περικοπές του ν.4093/2012, όπως άλλωστε επιτάσσουν και οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 4741/2014, 479/2018), χωρίς βεβαίως να θίγονται οι γενόμενες αυξήσεις των αποδοχών, όπως εν προκειμένω.

4. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, με το με αριθ.πρωτ. 2/92085/ΔΕΠ/2019/14.1.2020 έγγραφό του, σε απάντηση σχετικού ερωτήματος που του υποβλήθηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικού του Π.Α.Δ.Α., διατύπωσε την ακόλουθη άποψη : «...με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4575/2018 (Α'192) προβλέπεται η καταβολή εφάπαξ χρηματικού

ποσού, μεταξύ άλλων, προς τα μέλη Δ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι που ήταν εν ενεργεία κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως και 31.12.2016. Το ανωτέρω χρηματικό ποσό αντιστοιχεί στη (συνολική) διαφορά μεταξύ των μηνιαίων αποδοχών, που θα δικαιούνταν να λάβουν οι εν λόγω λειτουργοί με βάση τις ισχύουσες κατά την 31.7.2012 μισθολογικές διατάξεις και των μηνιαίων αποδοχών που πράγματι τους κατεβλήθησαν με βάση τις μισθολογικές διατάξεις του ν.4093/2012 (Α'222). Επιπλέον σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. Οικ.2/88410/Δ.Ε.Π./4 12.2018 Κ.Υ.Α. (Β'5435), εκδοθείσα κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 12 παρ 2 του ν.4575/2018, στις περιπτώσεις που κατά τους σχετικούς ισχυρισμούς προκύψει συνολικά (δηλαδή από το σύνολο των μηνιαίων αποδοχών) αρνητικό χρηματικό ποσό αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη. Επιπροσθέτως με τον όρο αποδοχές εν ευρεία έννοια, νοείται το σύνολο εν γένει των χρηματικών απολαβών τις οποίες οι υπάλληλοι δικαιούνται βάσει διάταξης νόμου κατά ορισμένα τακτά χρονικά διαστήματα, οι οποίες και συνεντέλλονται με τις βασικές αποδοχές του στη μισθοδοτική του κατάσταση, μεταξύ δε αυτών και τα διάφορα επιδόματα, τα οποία ανεξαρτήτως από το χαρακτηρισμό που τους προσδίδει ο νόμος και τη φορολογική μεταχείριση που τους επιφυλάσσει ή τη δικαιολογητική βάση, με την οποία καταβάλλονται, αποτελούν τμήμα των τακτικών μηνιαίων αποδοχών του υπαλλήλου, που βρίσκεται σε ενεργό υπηρεσία (Ε.Σ. 1640/2007). Κατόπιν των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι τα έξοδα παράστασης της παρ. στ' της παρ.2 του άρθρου 37 του ν.3205/2003 ενέπιπταν στην έννοια των μηνιαίων τακτικών αποδοχών των δικαιούχων (πρώην μελών Ε.Π Τ.Ε.Ι) αυτών και αποτελούσαν τμήμα των εν λόγω αποδοχών τους, καθόσον αυτά συνεντέλλονταν με τις λοιπές αποδοχές στις μισθοδοτικές τους καταστάσεις, καταβάλλονταν τακτικά για τις υπηρεσίες που προσέφεραν κατά την άσκηση των εκ της θέσης τους απορρεόντων καθηκόντων, χωρίς ειδικούς όρους και προϋποθέσεις και δεν είχαν αποζημιωτικό χαρακτήρα. Συνεπώς η εν λόγω μισθολογική παροχή λαμβάνεται υπόψη για τον, κατά περίπτωση, υπολογισμό και τη χορήγηση του εφάπαξ χρηματικού ποσού του άρθρου 12 του ν.4575/2018 σε όσους κατείχαν θέση Προέδρου ή Αντιπροέδρου ή Διευθυντή Σχολής ή Προϊσταμένου Τμήματος σε Τ.Ε.Ι ανεξάρτητα από το εάν το ύψος

της εν λόγω παροχής αυξήθηκε ή μειώθηκε με το ν.4093/2012 σε σχέση με το ισχύον κατά την 31.7.2012 όμοιο. Δηλαδή, συνυπολογίζονται για την εξεύρεση του συνολικού καταβλητέου εφάπαξ χρηματικού ποσού τόσο οι θετικές όσο και οι αρνητικές προκύπτουσες διαφορές της ανωτέρω παροχής που αφορούν το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 31.12.2016.».

5. Κατόπιν των ανωτέρω ο Πρύτανης του Π.Α.Δ.Α απέστειλε στο Δικαστικό γραφείο το με αριθ. πρωτ.20449/26.2.2020 έγγραφό του, με το οποίο έθεσε το ανωτέρω ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

6. Στο άρθρο 37 του ν.3205/2003 «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες συναφείς διατάξεις» (Α'297), υπό τον ειδικότερο τίτλο «Μέλη Ε.Π. Τ.Ε.Ι -Βασικός Μισθός Επιδόματα » ορίστηκε ότι: «1. Ο βασικός μηνιαίος μισθός όλων των βαθμίδων των μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Ε.Π. Τ.Ε.Ι.) ... καθορίζεται με βάση το βασικό μηνιαίο μισθό του Καθηγητή Εφαρμογών, ο οποίος πολλαπλασιάζεται με τους παρακάτω συντελεστές και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ: α. Καθηγητής 1,50 β. Αναπληρωτής Καθηγητής 1,30 γ. Επίκουρος Καθηγητής 1,15 δ. Καθηγητής Εφαρμογών 1,00 ε. ... Ο βασικός μηνιαίος μισθός του Καθηγητή Εφαρμογών ορίζεται σε εννιακόσια οκτώ ευρώ (908 €)¹. 2. Πέρα από το βασικό μισθό της προηγούμενης παραγράφου παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές αποζημιώσεις κατά μήνα: α. Χρόνου υπηρεσίας, με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 2.α του άρθρου 36 του παρόντος νόμου. β. Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης εντός των Τ.Ε.Ι., οριζόμενο, ως ακολούθως: γ. Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, και για συμμετοχή σε συνέδρια, οριζόμενη ως ακολούθως:..... δ. Ερευνητικό επίδομα τεχνολογικής έρευνας, οριζόμενο, ως

¹ Ο βασικός μισθός του καθηγητή Εφαρμογών αναπροσαρμόσθηκε στη συνέχεια, σε 941 ευρώ, με το άρθρο 2 παρ. 1 περ. ζ' του ν. 3336/2005 (Α' 96), σε 969 ευρώ με το άρθρο 11 περ. ζ' του ν. 3453/2006 (Α' 74), σε 1.003 ευρώ με το άρθρο 1 παρ. 1 περ. ζ' του ν. 3554/2007 (Α' 80), καθώς και σε 1.028 ευρώ από 1.1.2008 και σε 1.048 ευρώ από 1.10.2008 με το άρθρο 5 περ. ζ' του ν. 3670/2008 (Α' 117).

ακολουθώς:ε. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου. στ. Έξοδα παράστασης στους Προέδρους, Αντιπροέδρους, Διευθυντές Σχολών και Προϊσταμένους Τμήματος οριζόμενα, κατά μήνα, ως ακολούθως: i. Πρόεδρος 382 € ii. Αντιπρόεδρος 323 € iii. Διευθυντής Σχολής 176 € iv. Προϊστάμενος Τμήματος και Διευθυντής Κέντρου Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής 117 €. 3.....4. Εορτών και αδείας, χορηγούμενα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του νόμου αυτού. 5. Πέραν των παροχών και αποζημιώσεων του άρθρου αυτού δεν δικαιολογείται από την έναρξη της ισχύος του παρόντος και εφεξής, η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών, με οποιαδήποτε ονομασία και από οποιαδήποτε πηγή, για μέλη Ε.Π. και Ε.Δ.Π. των Τ.Ε.Ι. 6..... 7..... 8..... 9..... 10.».

7.Με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ.2 του ν. 3833/2010 (Α' 40), που άρχισε να ισχύει από 1.1.2010, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ.1 του ιδίου νόμου ορίστηκε ότι: «2. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), των μόνιμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος μειώνονται κατά ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%)».

8.Με τη διάταξη του άρθρου τρίτου παρ.1 του ν. 3845/2010 (Α' 65) που άρχισε να ισχύουν από 1.6.2010, σύμφωνα με το άρθρο έβδομο παρ. 1 του ιδίου νόμου, ορίστηκαν τα εξής: «1. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν.3833/2010 (ΦΕΚ 40^Α), καθώς και τα έξοδα παράστασης των προσώπων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του ιδίου άρθρου και νόμου, μειώνονται κατά ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%)».

9.Με τη διάταξη 21 της υποπαραγράφου Γ.1 (με τίτλο «ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ»), της παραγράφου Γ (με τίτλο

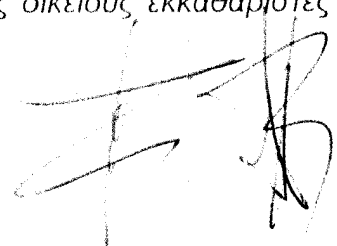
«ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»), του άρθρου πρώτου του νόμου 4093/2012 (Α'222) ορίζονται τα εξής: «I) Η παρ. 1 του άρθρου 37 του ν.3205/2003, αντικαθίσταται από 1.8.2012 ως εξής: «1. Ο βασικός μηνιαίος μισθός των μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Ε.Π. Τ.Ε.Ι.) ... καθορίζεται με βάση το βασικό μηνιαίο μισθό του Καθηγητή Εφαρμογών, ο οποίος πολλαπλασιάζεται με τους παρακάτω συντελεστές και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ: α. Καθηγητής 1,37 β. Αναπληρωτής Καθηγητής 1,25 γ. Επίκουρος Καθηγητής 1,13 δ. Καθηγητής Εφαρμογών 1,00 ε. Μέλος Ε.ΔΙ.Π. 1,00 Ο βασικός μηνιαίος μισθός του Καθηγητή Εφαρμογών ορίζεται σε εννιακόσια εξήντα ευρώ (960 €). II) Οι περιπτώσεις β', γ', δ' και στ' της παραγράφου 2 και η παράγραφος 3 του άρθρου 37 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται, από 1.8.2012, ως εξής: «2.β. Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης εντός των Τ.Ε.Ι., οριζόμενο, ως ακολούθως: γ. Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, και για συμμετοχή σε συνέδρια, οριζόμενη ως ακολούθως:δ. Ερευνητικό επίδομα τεχνολογικής έρευνας, οριζόμενο, ως ακολούθως: στ. Έξοδα παράστασης στους Προέδρους, Αντιπροέδρους, Διευθυντές Σχολών και Προϊσταμένους Τμήματος οριζόμενα, κατά μήνα, ως ακολούθως: i. Πρόεδρος 250 € ii. Αντιπρόεδρος 210 € iii. Διευθυντής Σχολής 210 € iv. Προϊστάμενος Τμήματος και Διευθυντής Κέντρου Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής 100 €. 3. ...».

10. Στο άρθρο 12 του ν. 4575/2018 «Καταβολή εφάπαξ χρηματικού ποσού στα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. και σε λοιπό προσωπικό του ν. 4575/2018» (Α'192) ορίστηκε ότι: «1. Στα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., ..., και για όσο χρόνο αυτά ήταν εν ενεργεία κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως και 31.12.2016 καταβάλλεται εφάπαξ χρηματικό ποσό, που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ των μηνιαίων αποδοχών που θα δικαιούνταν να λάβουν με βάση τις ισχύουσες κατά την 31.7.2012 μισθολογικές διατάξεις και των μηνιαίων αποδοχών που

πράγματι τους κατεβλήθησαν με βάση τις διατάξεις του ν. 4093/2012. Το χρηματικό ποσό του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζεται με αναφορά στο χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως και 31.12.2016. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού καθορίζεται ο χρόνος, η διαδικασία, οι προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις κρατήσεις και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα σχετικά με την καταβολή του ποσού της προηγούμενης παραγράφου. 3. Οι διατάξεις του παρόντος δεν επηρεάζουν τις αποδοχές των μελών του προσωπικού της παρ 1 οι οποίες έχουν ληφθεί υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 155 του ν. 4472/2017».

11. Στα άρθρα 1 και 2 της με αριθμ. οικ.2/88410/ΔΕΠ κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας- Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων-Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης-Οικονομικών-Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων « Καταβολή εφάπαξ χρηματικού ποσού στα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ και σε λοιπό προσωπικό, (ΦΕΚ 5435/04.12.2018 τ. Β΄)», ορίζεται ότι:

«Άρθρο 1 : 1. Το χρηματικό ποσό που απορρέει από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4575/2018 (Α' 192), για τα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.,και για όσο χρόνο αυτά ήταν στην ενέργεια κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2015 έως και 31-12-2016, θα καταβληθεί εφάπαξ μέχρι την 27-1-2019. Ειδικά στα μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. καταβάλλονται τα χρηματικά ποσά που αντιστοιχούν στη διαφορά μεταξύ των αποδοχών που θα δικαιούνταν να λάβουν με βάση τις ισχύουσες κατά την 31-7-2012 μισθολογικές διατάξεις και των αποδοχών που πράγματι τους κατεβλήθησαν με βάση τις μισθολογικές διατάξεις του ν. 4093/2012, για όσο διάστημα υπάγονταν στις διατάξεις αυτές πριν την 1-1-2017. Στις περιπτώσεις που κατά τους σχετικούς υπολογισμούς προκύψει, συνολικά, αρνητικό χρηματικό ποσό αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η καταβολή του ανωτέρω ποσού θα γίνει με ξεχωριστή μισθοδοτική κατάσταση, όπου το εν λόγω ποσό θα εμφανίζεται συνολικά για κάθε δικαιούχο, από τους οικείους εκκαθαριστές

των αρμοδίων Υπηρεσιών των Πανεπιστημίων, των Τ.Ε.Ι., Η εν λόγω κατάσταση αποστέλλεται μέχρι την 21η του μήνα καταβολής στην Ενιαία Αρχή Πληρωμής κατά τα ισχύοντα. 3. Στις περιπτώσεις που δικαιούχοι ήταν εν ενεργεία προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται στην παρ. 1 κατά ένα μέρος του ανωτέρω χρονικού διαστήματος (από 1-1-2015 έως και 31-12-2016) η εκκαθάριση και πληρωμή του εν λόγω χρηματικού ποσού για το διάστημα αυτό θα γίνει από την Υπηρεσία, στην οποία υπηρέτησαν κατά το χρόνο της ενέργειας (συμπεριλαμβανομένου του χρονικού διαστήματος των τρίμηνων αποδοχών, σε περίπτωση επιλογής τους). 4. Για τον υπολογισμό του ποσού της παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη ενδεχόμενες υπηρεσιακές μεταβολές των δικαιούχων που είχαν μισθολογικές συνέπειες και έλαβαν χώρα κατά το ως άνω χρονικό διάστημα, οπότε και προσαρμόζεται αναλόγως το ποσό που αφορά το εν λόγω διάστημα

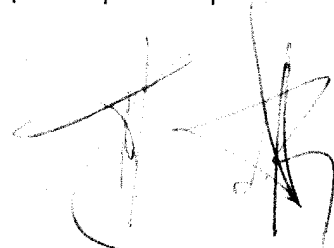
Άρθρο 2: 1. Το εφάπαξ χρηματικό ποσό του προηγούμενου άρθρου υπόκειται στις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία ασφαλιστικές και λοιπές κρατήσεις που ίσχυαν κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα από 1/1/2015 έως 31/12/2016. 2. Επί του καταβαλλόμενου εφάπαξ χρηματικού ποσού διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 60 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Ως χρόνος κτήσης του ως άνω ποσού θεωρείται το φορολογικό έτος 2018, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4172/2013.»

Ερμηνεία και Εφαρμογή Διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

12. Το μισθολογικό καθεστώς των πρώην μελών Ε.Π.-Τ.Ε.Ι διεπόταν μέχρι την 31.12.2016 από τη διάταξη του άρθρου 37 του ν.3205/2003 (Α'297), όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε, δεδομένου ότι από 1.1.2017 με το ν.4472/2017 (ΦΕΚ Α'74) καθορίστηκαν εκ νέου οι κάθε είδους αποδοχές

τους. Μέχρι την αναδρομική από 1.8.2012 μείωση όλων των «ειδικών μισθολογίων», που επήλθε με τις διατάξεις της υποπαραγρ. Γ.1, της παραγράφου Γ, του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, η ως άνω κατηγορία δημοσίων λειτουργών, στα πλαίσια της αντιμετώπισης του δημοσιονομικού ελλείμματος της χώρας και του περιορισμού του μισθολογικού κόστους, με τελικό στόχο τη μείωση των δημοσίων δαπανών, είχε ήδη υποστεί διαδοχικώς και άλλες μειώσεις στις αποδοχές της. Ειδικότερα, με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 (Α' 40) που άρχισαν να ισχύουν από 1.1.2010, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 του ίδιου νόμου, και τις διατάξεις του άρθρου τρίτου του ν.3845/2010 (Α'65), που άρχισαν να ισχύουν από 1.6.2010, σύμφωνα με το άρθρο έβδομο παρ.1 του ίδιου νόμου, το επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης εντός των Τ.Ε.Ι., η πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια, το ειδικό ερευνητικό επίδομα τεχνολογικής έρευνας και τα έξοδα παράστασης στους Προέδρους, Αντιπροέδρους, Διευθυντές Σχολών και Προϊσταμένους Τμημάτων μειώθηκαν διαδοχικά συνολικά κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%). Περαιτέρω με το άρθρο 38 παρ. 5 του ν. 3986/2011 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (Α' 152) ανεστάλησαν από 1.7.2011 και μέχρι τη θέσπιση νέου ενιαίου μισθολογίου οι διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 37 του ν. 3205/2003 που προέβλεπαν το επίδομα χρόνου υπηρεσίας των μελών του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., καθώς και οι διατάξεις που προέβλεπαν μισθολογική προαγωγή τους. Εξάλλου με το άρθρο 55 παρ. 23 περ. δ' του ν. 4002/2011 «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου – Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση – κ.λπ.» (Α' 180/22.8.2011) μειώθηκε από 1.7.2011 εκ νέου κατά ποσοστό 20% το προβλεπόμενο από την παρ. 2 περ. δ' του άρθρου 37 του ν. 3205/2003 ειδικό ερευνητικό επίδομα τεχνολογικής έρευνας, όπως είχε ήδη διαμορφωθεί. Το ανωτέρω εκπαιδευτικό προσωπικό υπεβλήθη, παραλλήλως, και στο σύνολο των γενικής φύσεως οικονομικών και φορολογικών μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας.

13. Με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13-36 της υποπαραγράφου Γ.1 (με τίτλο «ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ»), της παραγράφου Γ (με τίτλο «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»), του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, ο νομοθέτης, λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής ύφεσης, αποφάσισε να λάβει και πάλι, μεταξύ άλλων, ως άμεσο μέτρο για την αντιμετώπιση της παρατεταμένης οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης, την περαιτέρω μείωση των αποδοχών των μισθοδοτούμενων από το δημόσιο βάσει «ειδικών μισθολογίων» υπαλλήλων και λειτουργών. Ειδικότερα, με την περίπτωση 1 της ανωτέρω υποπαραγράφου (Γ.1) ορίστηκε ότι: «Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη, ... για λειτουργούς, ... καταργούνται από 1.1.2013», ενώ με την περίπτωση 21 τροποποιήθηκε το άρθρο 37 του ν. 3205/2003 και επήλθαν περαιτέρω μειώσεις στις αποδοχές των μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. με τη μείωση του βασικού μισθού του Καθηγητή Εφαρμογών, τη μείωση των συντελεστών βάσει των οποίων καθορίζονται οι βασικοί μισθοί των λοιπών βαθμίδων, και με τη μείωση των προβλεπόμενων στην παράγραφο 2 περ. β', γ', δ' και στ' του άρθρου 37 του ν. 3205/2003 επιδόματος διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης, πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και ειδικού ερευνητικού επιδόματος τεχνολογικής έρευνας, ενώ η παροχή για έξοδα παράστασης ορίστηκε στα ποσά των 250 ευρώ για τον Πρόεδρο, 210 ευρώ για τον Αντιπρόεδρο και τους Δ/ντές Σχολών και σε 100 ευρώ για τους Προϊσταμένους Τμήματος και για τους Δ/ντές Κέντρου Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής, ήτοι μειωμένα για τους Προέδρους και Αντιπροέδρους, αυξημένα όμως για τους Διευθυντές Σχολών και Προέδρους Τμημάτων έναντι των αντιστοίχων ποσών που καταβλήθηκαν κατά την 31.7.2012.

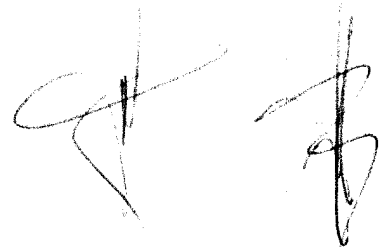
14. Με σειρά αποφάσεων της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΟΛΣΤΕ 479/2018, 480/2018, 481/2018), κρίθηκε ότι οι διατάξεις της περίπτωσης 21, της υποπαραγράφου Γ.1, της παραγράφου Γ, του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες προβλέπονται νέες μειώσεις των αποδοχών των μελών του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. (μείωση του βασικού μισθού του

Κατηγορητή Εφαρμογών που αποτελεί βάση υπολογισμού των υπολοίπων βασικών μισθών αυτών, μείωση των συντελεστών υπολογισμού των βασικών μισθών των υπόλοιπων βαθμίδων, μείωση των ειδικών επιδομάτων και αποζημιώσεων τους), καθώς και οι διατάξεις της υπ' αριθ. οικ. 2/83408/022/14.11.2012 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, με τις οποίες οι μειώσεις αυτές επιβλήθηκαν αναδρομικώς από 1.8.2012, αντίκεινται στο άρθρο 16 του Συντάγματος και την απορρέουσα από αυτό αρχή της «ιδιαιτέρης μισθολογικής μεταχείρισής» τους, καθώς και προς τις αρχές της αναλογικότητας και της ισότητας στα δημόσια βάρη (άρθρα 25 παρ. 1 και 4 παρ. 5 του Συντάγματος).

15. Προκειμένου να επέλθει εναρμόνιση με τις ως άνω αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4575/2018 (σχετική η έκθεση αξιολόγησης συνεπειών ρύθμισης Υπουργείου Οικονομικών) προβλέφθηκε η καταβολή εφάπαξ χρηματικού ποσού, μεταξύ άλλων, προς τα μέλη .Ε.Π των Τ.Ε.Ι., που ήταν εν ενεργεία κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 μέχρι 31.12.2016, το οποίο συνίστατο στη διαφορά μεταξύ των μηνιαίων αποδοχών που θα δικαιούνταν να λάβουν οι εν λόγω λειτουργοί με βάση τις ισχύουσες κατά την 31.7.2012 μισθολογικές διατάξεις και των μηνιαίων αποδοχών που πράγματι τους καταβλήθηκαν με βάση τις μισθολογικές διατάξεις του ν.4093/2012.

16. Περαιτέρω κατά την ενώπιον του Τμήματος διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών του επί της ερμηνείας της προπαρατεθείσης διάταξης του άρθρου 12 του ν.4575/2018 σε σχέση με το διδόμενο πραγματικό διατυπώθηκαν δύο (2) γνώμες.

17. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τη Πρόεδρο Βασιλική Δούσκα και τους Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ., Νίκη Μαριόλη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Χρήστο Μητκίδη, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Αικατερίνη Γαλάνη, Ευάγγελο Μαρίνη, Νικόλαο Μουκαζή Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, (ψήφοι εννέα -9), με την οποία συντάχθηκε η εισηγήτρια Πάρεδρος (χωρίς ψήφο) Σταυρούλα Μπανάκου, έγιναν δεκτά τα εξής :

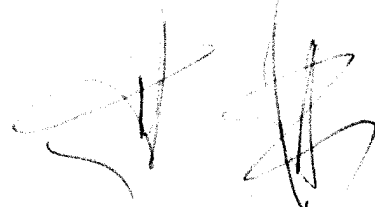

Ελλείπει αντίθετης πρόβλεψης, τόσο στην διάταξη του άρθρου 12 του ν.4575/2018, όσο και στην καί εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα οικ.2/88410/ΔΕΠ κ.υ.α, ως αποδοχές, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εφάπαξ χρηματικού ποσού, νοείται το σύνολο εν γένει των χρηματικών απολαβών, τις οποίες τα μέλη Ε.Π. των τέως Τ.Ε.Ι λαμβάνουν, οι οποίες και συνεντέλλονται με τις βασικές αποδοχές τους στη μισθοδοτική τους κατάσταση. Στις αποδοχές αυτές συμπεριλαμβάνονται και τα διάφορα επιδόματα, τα οποία, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό που τους προσδίδει ο νόμος και τη φορολογική μεταχείριση που τους επιφυλάσσει ή τη δικαιολογητική βάση με την οποία καταβάλλονται, αποτελούν τμήμα των τακτικών μηνιαίων αποδοχών τους. Σ' αυτές συμπεριλαμβάνεται και η παροχή για έξοδα παράστασης, και τούτο ανεξαρτήτως του ότι με το ν.4093/2012 επήλθε εξαιρετικά για τους Διευθυντές Σχολών αύξηση και όχι μείωσή της. Εξάλλου οι ως άνω διατάξεις, με τις οποίες έγινε επανακαθορισμός όλων των επιμέρους ποσών που αποτελούν τις μηνιαίες αποδοχές, μεταξύ των οποίων και η παροχή για έξοδα παράστασης, η οποία για κάποιους μειώθηκε και για κάποιους αυξήθηκε, κρίθηκαν αντισυνταγματικές στο σύνολό τους, διότι απέβλεψαν στην συλλήβδην μείωση των αποδοχών της ως άνω κατηγορίας δημόσιων λειτουργών. Συνεπώς και η αποκατάσταση που επιδιώχθηκε με το ν. 4575/2018 θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι απέβλεπε στην καταβολή της πραγματικής διαφοράς που θα προέκυπτε ως σύνολο. Τόσο δε η πρόβλεψη στο άρθρο 1 της οικ.2/88410/ΔΕΠ κ.υ.α., ότι για τις περιπτώσεις που κατά τους σχετικούς υπολογισμούς προκύψει, συνολικά, αρνητικό χρηματικό ποσό αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη, όσο και η προβλεπόμενη από το άρθρο 1 παρ.4 της ίδιας κ.υ.α ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία για τον υπολογισμό του ποσού της παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη ενδεχόμενες υπηρεσιακές μεταβολές των δικαιούχων που είχαν μισθολογικές συνέπειες και έλαβαν χώρα κατά το ως άνω χρονικό διάστημα, οπότε και προσαρμόζεται αναλόγως το ποσό που αφορά το εν λόγω διάστημα, ενδεικνύει ότι ο νομοθέτης στις συγκρίσιμες αποδοχές ήθελε να συμπεριλάβει όχι μόνο τα μεγέθη που μειώθηκαν αλλά και αυτά που αυξήθηκαν.

18. Μειοψήφισε η Νομική Σύμβουλος Κυριακή Παρασκευοπούλου κατά τη γνώμη της οποίας μετά τις αποφάσεις του ΣτΕ, με τις οποίες κρίθηκε ότι η σχετική διάταξη της περ. 21 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, στο μέτρο που επέβαλε εκ νέου μειώσεις στις αποδοχές των μελών Ε.Π.Τ.Ε.Ι, αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 16 παρ.6, 25 παρ.1 και 4 παρ. 5 του Συντάγματος, ο ν.4575/2018 με το άρθρο 12 αυτού απέβλεπε στην εναρμόνιση προς τις κρίσεις των αποφάσεων του ΣτΕ και κατά συνέπεια στην αποκατάσταση των αποδοχών τους από τις μειώσεις που τους επεβλήθησαν με τον ν.4093/2012 (βλ. και τροπολογία-προσθήκη του Υπ. Οικονομικών). Η εναρμόνιση, προφανώς όμως, απέβλεπε στην αποκατάσταση των αποδοχών από τις αντισυνταγματικές μειώσεις και δεν αποτελεί διάταξη νόμου με την οποία τροποποιείται συνολικά η επίμαχη ρύθμιση του ν.4093/12, ώστε η αύξηση του επιδόματος παράστασης των Διευθυντών των Σχολών, που πραγματοποιήθηκε, πέραν των μειώσεων του ν.4093/2012, να αναιρείται με την νέα διάταξη. Υπό το φως τόσο των κρίσιμων αποφάσεων του ΣτΕ όσο και από την εκφρασθείσα βούληση του νομοθέτη της σχετικής διάταξης του ν.4093/12, που αφορά στην αύξηση του επιδόματος παράστασης σε συγκεκριμένη κατηγορία, η προσήκουσα ερμηνεία και εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 12 του ν. 4575/2018 είναι ότι δεν συνυπολογίζεται η παροχή για τα έξοδα παράστασης των Διευθυντών των Σχολών μειωτικά στη διαφορά των αποδοχών.

Απάντηση

19. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία ως εξής: Κατά την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 12 του ν.4575/2018 (Α'192) και της κατ'έξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσας με αριθ.οικ.2/88410/ΔΕΠ/2018 κ.α των Υπουργών Εθνικής Άμυνας-Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων-Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης-Οικονομικών-Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'5435), στην έννοια των αποδοχών, συμπεριλαμβάνεται η προβλεπόμενη από το άρθρο 37 παρ.2 περ. σί' του ν.3205/2003 παροχή για έξοδα παράστασης των Διευθυντών Σχολών, ώστε να συνυπολογίζεται μειωτικά η

αύξηση της στη διαφορά αποδοχών, όπως αυτή η διαφορά προέκυψε από τη
θέσπιση του ν.4093/2012

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 19-3 2020

Η Πρόεδρος

Βασιλική Δούσκα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Σταυρούλα Μπανάκου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.